

Kutasi Horváth

Katalin

Írásaim

39 témára... - 2.

BEMUTATKOZÁSOM:

Önarckép

Hogyha tükörben nézem az arcom, más, amit látok,
Mint amit őrzök az emlékemben. Annyira eltér!
Mégis a másom, hisz magam olvasom minden ráncom
Napról napra sorban a homlokom és szemem árnyán.
Az vagyok én, aki voltam mindig is, vagy tán bölcsebb.

Arra születtem, hogy taníthassam a szépirodalmat
És anyanyelvem csínját-bínját szép szavak útján.
Vallom: fontos a jó helyesírás, nem szeretem hát
Azt a kiadványt, mit lektor sose látott, ámde
Hemzseg a sok hiba benne, s mert aki olvasná, se
Tiszteli, nemcsak az íróját, kinek jár a minőség!
Épp így fontos a játék, szórakozás lehet az, mit
Szár az anyagnak hisznek az érdekes ösztöke nélkül.

Izgalom élteti munkám, oly nagy örömmel végzem,
Hogyha csak egy-két szemben csillan az érdeklődés,
Már meg is érte! A párhuzamoknak nincsen vége.
Jó, ha tanácsom kérik, s pláne, ha úgy cselekednek!
Most, hogy az írás és szerkesztés életem ingere,
Csaknem teljes a holdam, bár kerekesebb is elkelné!

KÖLTÖZÉS

Ott és itt

Hol van a szánkó, s hol van a hinta a kertből, mondd csak!
Ott van a múltban, nincs helye bús jelenemben, elszállt...
Más területben siklott, máshol esett le a lányka.
Másik templom tornya kacsintott gyermeki létre.
S ott az a szürkés kertkapu, hol kicsi hangya a vendég.
Szárad a hajtincs nap melegében, s nyúl kotorászik.
Szemben a bolt vár, orvos is átellenben az úton.
Oly közel épült egykor az iskola Tétény dombján!
Hetvenöt őszen összepakoltunk, nem volt túl sok a
Holmink. Ötven az évek száma, mi eltelt csaknem,
S itt a Kelenföld síkján felnövekedtem szépen.
Hogyha elérne a honvágy, felkerekednék tüstént,
Ámde a ház idegen már, nincs tere egykori létnek.
Víz csak az utcán „termett”, itt folyik könnyen a csapból.
Kályhánk tűzmelegében forrott egykori álmunk.
Itt radiátor fűti lakásunk, ám rideg szomszéd
Költözik újra meg újra a házba, nem érzed a lelkét,
S ő a tiédet, s nincs az a kert közeledben, ámde
Nem civakodnak, s nem marakodnak zord rokonok se
Nagyszüleid hagyatékán, nem függ tőlük a nyugtod.
Itt már béke a részünk, s innen költöze végleg
Édesapám ama másik létbe, ahol fájdalmat
Többé már - a reményem éltet - tán nem is érez!

SZERZŐDÉS

Faust ellenében

Lelkemet őrzöm, nem lehet ördögi préda se, hidd el,
Nem leszel átkos szerződésünk szentesítője!
Hogyha Faustnak vágya szelídebb, nem praktál le
Óhaja révén egykor csalfa Mefisztó úrral.
Ámde a vágya erősebbnek bizonyult, sikerekkel
Volt kikövezve az útja, s az összes kívánsága
Rögtön teljesedett, a valóság síkján lépdelt.
Tisztán boldog volt-e egy illó pillanat ívén?
Ábránd volt csak az elvont, bölcs tudományok tára?
Képmutatónak látta az erkölcsöt, s elítélte magában.
Nézte a terhes, már elavult rend dőre hatását.
Nem lehet írást adni a lelkem birtokosának,
Hisz szabad álmomat őrzí szerényen, nem verem át,
Tőlem is elfut néha a lenge, erényes lélek,
Visszaszerezhetem életem értelmét üde szívvél,
Szerződéselem ugyan nincs, hozzám tartozik úgylis!
Érzi a kapcsot, lényegem őrzí örökre az éter.
Fortuna nem szeret, érzem, földbe ver isteni átka.
Ámde ha jönne Mefisztó, nem lehet üzlet belőle!

DURRANÁS

Parafadugó

Mekkora hangot ad akkor a pezsgő, hogyha előtte
Rázzuk üvegjét, s szénsav kelti haragját bőszen!
Ez teszi élvezetessé kortyait édes itálnak.
Hogyha az ünnepi pezsgő csendben nyílik a kézben,
Más a hatása a szívben. Pukkanjon, nosza, halld csak!
Mennyire más, ha a habzó durran, folyjon a nedve!
Mennyi időt tölt benn az üvegben jó parafából
Az, mi az útját zárta idáig, s úgy örül immár
Most az a pezsgő, hogy szabad így zajos útja!
Ám a dugónak a sorsa ezúttal fordul, végez.
Hogyha szerencse vezérli a létét, újra feléled:
Más üveget zár egy darabig még, hasznosul ismét.
Műanyag oltja ki éltét egyszer, bőszen durran,
És ha betölti a sorsát, majd kiköt egy szemetesben...

ÖSSZEFÉRHETŐSÉG

Vadócok

Van, aki megbékélhet jámbor, dőre magammal?
Össze is oly ügyesen fér így velem, épp, mint én?
Vagy ne lehetne a furcsa szokásimat elnézően
Túrni, viselni a hétköznapi keretében híven?
Oly nehezen megy átlagot űzve az újnak örülni?
Vágyni a színeket, és ami szürke körötted, fájni?
Akkor is égni, mikor pang üszkösödő hamu pizska?
Új vizek álmai habján messzire szállni, ha hívnak
Új dalok, új szelek incselkednek a mába eresztve?
És a Halál rokonának el kell vesznie tüstént?
S mert nehezen megy néma maradni a pörben, gyenge?
Túl komor, össze se fér vele környezetében a többség!
Ó, Ady, József Attila a múltból! Lesz helyetek még!
Későn érik az elme, de meglel az érző lélek!
Nem az a kérdés, hogy bírt hordani bennetek hátunk,
Inkább tán az a furcsa, hogy ennyi tehert elviseltek!
Ő volt össze nem férhető hát? Az, ki megírta:
Fáj a valóság? S kőbe harapván tört foga bánta?
Az, ki a rendet vágyta csak, és belefáradt lelke,
Termését lelegelték, és a virágja tiporva?
Nem hiszem én azt! Emberségünk szép alamizsna!
Így aki bírja, az össze is férhet magával talán!

HALANDÓSÁG

Emléktükör

Íme a dőre halandó, azt hiszi, fennmarad az, mit
Hátrahagy, és becsülik majd, nem feledik, mit hirdet.
Olykor teste csupán, amit itt hagy, lelke kiszáll.

Ámde ha őrzik gondolatát vagy a szíve szavát,
Gesztusait tán, mégis megmarad némileg így ő,
Hogyha beszélnek róla, az emlék tükrözi lényét,
Nem halványul a képe, hatását érzi, ki élő.
Párhuzamot lát, asszociál vele, átveszi nyűgjét,
Víg örömét is, mintha a másik is élne a mában.

Olykor akad, kinek áldott csillaga nem hull sárba,
Évtizedeknek múltán emlegetik még sokszor,
Gyakran idézik, mit tett, bár pihen égi mezőkön.
Hogyha leírta, mit érzett, századok árján úszhat
Lelke ladikja, s a szelleme hathat, nincs akadály.

Érleli azt az idő még, nem fog rajta a rozsda!
Így a halála nem gátolhatja meg abban az egyben,
Hogy nyesegetse a vadhajításokat és a hibáink,
Már ha fogékonyan olvasgatjuk, amit ránk testált.

ETETÉS

Anyatej helyett

Hogyha a kisededet ölben tartja az anyja, oly édes
Érzés részese az, ki a nyugtát látja az arcán!
Pláne, ha éhes a gyermek, s anyja a mellét nyújtva
Drága tejét kínálja szülöttje felé, ki fogadja.
Szívja az áldott tápanyagot hevesen, nagy örömmel,
S békét szürcsöl a tejjel, lágy meleg oltja a szomját.

Ezt a nyugalmat már nehezebb lesz megnyerni később,
Bármivel oltod szomjadat, éhed, nem leled édened,
Nincs, mi mohóságodnak véget vetne, ha falnál.

Bármilyen ízletes ételt tesznek elébed, érzed:
Nincs meg az egykori báj, s ama gyengéd, lágy, üde íz.
Felnövekedvén érzed, gyakran etetnek téged
Fals adatokkal, füllentéseket hallasz gyakran,
Megtévesztenek, jégre vihetnek újra meg újra.

Edd, amit egykor főztél, bölcsek is elkövetik még
Balga hibádat, csak hamarabb kiterítik elénk majd.

SZÉLERŐMŰ

Don Quijote szemével

Szélmalom állja az útját, megvív, kard a kezében.
Őt figurázza ki csúnyán, messzire ejti a porba.
Mint a vitorlát, hajtja lapátját szél muzsikája,
S őrlí a búzát, vagy lecsapolja a földet akár.
Hogyha elektromos áramot érlel a szellő révén
Szélkerekek sokasága a tájban, hasznát is ad majd.
Sok pörög egymás mellett, hogyha Mosonmagyaróvár
Környékén jársz, két tucat tornyot számlálsz sorban.
Még hány turbina kéne a szélbe azért, hogy olcsóbb
Áramot ontson a háztartások s otthonok mélyén!

Így a sütő meg a villany, a tévé, porszívó meg a
Mixer, akármi, ha áram hajtja, vagy azt eszi egyre,
Könnyen működik, és a hajadnak sem kell hosszan várni,
Lucskot a fejbőrödnek utálni, mi szárad máris.

Szél erejének örülhet az ember a kezdetek óta,
Hogyha befogta magának, hasznát vette dühének.
Volt, hogy a vesztét hozta, s a tengerek ostroma győzött.

Járnak a szélkerekeknek a csápjai, áramot érnek.
Hű lovagunk csak nézi a tornyokat egyre, nem
Érti a helyzetet, álmodik elmúlt eszményekről.

KÖLDÖK

Köldök tanár úr

Mindig a farmerjében láttuk, pólót hordott,
Köldöke hívta az ujjait, így ha tehetne, abban
Turkált, ujjnyoma látszott ott, hol a köldöke bújt meg.
Úgy magyarázott, észre se vette, hogy ezt teszi éppen...

Nézte az osztály, s mert a ruháján így maradandó
Mély nyoma támadt, rajta maradt ez az elnevezés.

Így a kereskedelemnek szép tudományát hagyta
Hátra a jó nebulóknak s pénzügyek isteni titkát,
S persze a mély benyomást is, mit tett köldöke révén.

Így a füzetre se azt írták a diákok, mit tanít,
Az szerepelt csak egyszerű módon rajta, hogy „Köldök”.
Ez lett hát neve köztük, s elterjedt ez a jó név
Nemcsak a gyermekek ajkán, ámde a kollégák közt
Szintén, s nem volt bántó, annyira ő volt így!

Illett hozzá, jobb neve nem lehetett már úgyse,
Ezt a szokását úzi azóta is, ám más környék
Számos gyermeke nézi ruháján köldöke táját...

ZÜMMÖGÉS

Zümmögések

Zümmög a nyugtalan áram, a békétlenség hangja
Nem csitul, nem szít lelki nyugalmat zűrzavarában.
Zümmög az emlék, nem hagy békét, furdal a múlt még,
Annyira fáj, s nem gyógyít engem a fürge idő se.
Zümmög a szélben hangod bársonya, kedves a dallam,
Szép ez a zöngé fülemnek, képzeletemben szárnyal.
Zümmög az elhunyt emberek sóhaja ködbe rekedve,
Árnyalakoknak a misztikumában zöng a reménység.
Zümmög a bús tehetetlenségnek a fáradt kórusa,
Ám hamis épp az a szólam, mit a remény levevényel.
Zümmög az érzéketlen, gúnnyal telt szavak árja,
Így a szívemben nincs nyugalom már, érzem a tüskét...
Zümmög a rét, a patakpart s álmaim lombkoronája,
Hirsch-orom édene rád vár, s pillangó repül újra.
Zümmög az erdő, így üzen ága s a bokra is gyakran,
S hogyha a kaptár felbolydul majd, vége a dalnak.

NYAVALYGÁS

Belátás

Nem nyavalyognék, hisz már késő, elrepül álmod.
Nem kértem soha semmit, nem követeltem jussom.
Elfogadom, mit nyújtanak, ám nem hallottátok
Még nyafogásom, hisz nehezemre esett a könnyörgés.
Hogyha eszembe jutott is, elkergettem az ingert.

Nincs panaszom hát, többet kaptam a kéresemnél.
Csak befelé folyik így hát könnyem, s nem látjátok.
Érzi az ember, hogyha gyerekként túl sok a vágya,
Gyűlnek a teljesületlen, dőre remények, s fájnak,
Jobb hát messze zavarni az álmod, míg nem késő.

Vajh mi a rosszabb? El sem érni a kerge álmod,
Vagy megkapni, mi vágyad, s hagyni, hogy elveszítsed?
Felnőtt fejjel könnyebb elhessegetni, mi kísért,
Ám nyoma ott marad akkor is, hidd el, nem menekülhetsz
Minden vágyad elől, hát próbálj futni, ha kétled!

Nem követelheted azt, ami nem jár, s meg sincs írva,
S azt minek is kérnéd, amit úgyis a sors neked adna?
Tán az aranyközeget nem könnyű megcéloznodok,
És a rezignált, bölcs magatartás oly nehezen megy,
Mégis azért csak kérj kevesebbet, józanul élj hát!

KÖLTÉSZET

A költészet maga

József Attila, a hitvallásodat ízlelem újra!
Költő volnék, azt hiszem, írtam néhány verset.
Érdekel engem a költészetnek a csillaga, mit nem
Lát, aki más szemszögből nézi a csillagképet?
Persze, a lélek a versben néha sorok közt bujkál,
Tündököl akkor is árván, hogyha a köd nehezíti
Környezetét, hisz fénylik, s nem kirakatban pózol,
Akkor is ég a parázsa, ha senki se látja, mit őriz.

Égre is kelhet az éji folyónak a csillaga, ámde
Szép sose volna ez, így hát szebb az a forrás, melyben
Pőrén fürdik az ember, így a csupasz sorok többet
Mondanak annál, mintha a szóözönökben veszne
El, ki a sok cicomát olvassa a versben örömmel.

Hogyha a sallang megtévesztheti szívedet, akkor
Más szavak érnek lelkedig, engedd hatni a fényét,
Ám ha az nem melegít, s reves is már, hagyd a csudába!
Nem neked írtam, más lélek fele száll majd versem...

Érdekel mégis a költészet hát? Hetyke szavad hat,
Érzem az izzást bölcs soraidban, s elkap a ritmus.

JÓSLÁS

A cigánylány kísértésében

Mondd, a cigánylány mennyire biztos volt a jövődben?
Gyermeki lényetek annyira tisztán, fényesen izzott...
Véget akart hát vetni az élete bús menetének,
S láttad a torzult szembogarában a gyötrelmem árnyát!
Visszafelé menekítették a halál kebeléből,
Kísértett tán bánatos arca, s a jóslata főleg...

Látott minket a csúcsokon, érezhette szerelmünk,
Látta a gondokat, azt, hogy a környezetünk baja hull ránk,
Tudtad: nem lehet elmenekülni a fátum elől se,
Végzeted ében gyászkeretében elérted a jóslat
Végső teljesedését, többé nem hadakoztál,
Hagytad a Párkák dőre csatáját folyni az égben,
Nem menekültünk, sorsunk könyve csak esztelen, örült
Módon pergett, változtatni se tudtunk rajta.

Nem mondtad sose el, hogy a lány a füledbe mit oltott,
Bár belekezdte néha, de mindig is abbamaradt, mert
Úgy megijesztett engem is, és tán hitted: a rontást
Majd leveszik tán rólunk, s elkerül átok s jóslat!

KÖNYVTÁR

Országok rongya

Emberiségnek elhányt rongyain ébred az elme.
Rajta meg elheverészhethet az ember, és az erénynek
Szép szava írva vagyon feketén a fehér anyagon...

Annyi okosság gyűlik a polcokon, így az a sok könyv
Kelleti bájjait, és ha az olvasmányok is ontják
Érdekes és bölcs gondolatoknak sok-sok ezernyi
Foglalatának tárát, s lesz, aki buzgón olvas,
Akkor is, hogyha a gépek próbálják kiszorítani
Őket az új divatokból, ámde nem ébred a vágjuk
Tabletek és okosórák művi világa iránt sem a mában,
És a jövőben sem szeret esztelen és lehetetlen,
Fényesen izzó képernyőkre feszülni, a könyvek
Illata más, mint egy monitornak a szívre hatása!

Hogyha elektronikus könyvtárba beléphet az ember,
Nincs oka elvben a régi papírok közt kutakodni.
Nem divatos már lexikonokban búvárkodni se,
És katalógusok árnyán elmélkedni magányban.
Mégis megteszi néhány könyvmoly, s élvezi mindezt,
S tudja, hol élt a romantika némely alakja közöttünk...

SÁRKÁNY

Sárkányfog-vetemény

Költő! Sajnos az ember most is fájhat a földnek,
Jobban tán, mint egykor, a forradalom küszöbén.
Őrült düh kaparászik a lélek vaskapuján,
Sárkányként tüzet ont ma gorombán durva magánya.

Gőgje felel, ha az elzárkózott énje feléled,
Sértettsége gyalázatot érlel, szitkokat ébreszt.
Semmi nyitottság nincs a szívében, mérgeket ont csak,
Minden szép szó cifra gyanút kelt benne azonnal.

Hogyha beszűkül, már csak az ellenséget látja
Kedves, lágy mosolyokban is, és csak a rossz alakítja.

Tán lehetetlen az embert megszelídíteni, könnyebb
Tíz sárkánynak a mérgét visszaszorítani inkább.
Sárkányoknak a földjén elszaporodnak az átkok,
S átkok közt marakodva az ember is eltűnik egyszer...

ANYA

Ragaszkodás

Féltelek, éppúgy, mint ahogy engem féltve öleltél,
Gyermeki lényemet őrzöm, ámde a felnőtt tudja:
Édesanyám, megöregszel, lassan erőtlen a tested,
Aggodalommal nézem a kínod, s én figyelem már
Minden lépted, s oly nehezen megy most a világhoz
Így igazodnod, szűkül a létered, álmodat űzöd,
Átkarol két kezed, élted, szíved egészen enyém így,
Áldozatot hozol újra meg újra, s a gőgöm pirítja,
Szégyenem őrzi az arcom, furdal a lelkem néha,
Többet is illene tennem, önzőségem elűzve...

Összekötött az a „madzag”, s szívünk ritmusa szintén,
És ez a szép kötelék most épp így ott feszül egyre.
Nem láthatja a szem, bár érzi a lelkünk, hidd el!
Összefonódott ösztönösen, mi a gondolatunkban
És érzelmünk színterein befolyásolt minket,
Szóra se volt hát szükség, mert a szemünk szólt rólunk.

Féltelek egyre magamban, és te is óvod a léptem,
Gyermeked így maradok hát, felnőtt hogy lehetek már?

NÁRCISZ

Imádat

Hogyha a nárcisz nyílik a kertben, itt a tavasz már.
Sárga-fehérben hirdeti víg kikelet örömét,
Érzi, hogy illata hódít, szépség gögje fakasztja.
Nap sugarában kelletti szirmát, félti a báját,
Harmat cseppje a tükre ma reggel, s büszke magára.

Gyöngyike nézi virágját, szép tulipán parolázik,
Szívesen álmodik újra magáról, hogyha elalszik,
És mikor ébred, várja, hogy önbecsülése a fényben
Újra kinőjön, s csorba ne essen a pompás hírén.

És ki saját maga arcképebe szeretne talán, így
Narkisszosz követője, s az önhittség szeretője...
Persze, imádja magát, és senki se hinné: szenved,
Önbizalomnak híján aggodalommal terhes!

JÁTÉK

Kosztolányinak

Játszani jó veled, és ha a nyelvről van szó, főleg!
Hangelak és a jelentés kapcsolatában rejlik
Sokszor a többlet révén isteni szójátékok
Víg lehetőségének a tára, s a szótagok örült,
Ritmikus, édes váltakozása magában ajándék...

És ha a mássalhangzók váza a játék tárgya,
Majd kicseréljük az á- vagy az é-t tán ó-ra vagy ő-re.
Jó csere rejlik a szó elején is, s bárhol a szóban.
Dallamot ölt, s tán színeket, érzést kelthet a hangzás.

Gyermeki lényed játszik a könyveid által előttem.
Arcodat így a derű beborítja, de érzem a búdat,
Annyira féltél, képzeletedben vívtad a harcod
Sűrűn démonaiddal, szörnyeket is megidézve
Rémes árnyalakokkal, majd a halállal végül,
Ám veszítettél, mert a te végzeted így utolért.

Bábként mit tehet az, kit a Fátum mozgat a pályán?
Addig jó csak a játék, míg van esélyed nyerni!

ÜLEDÉK

A nyuszt nyomán

Bús üledékeiden nyusztnak honvágya megállít:
Rend vala, kertem előtt állt fel egy éji kobold...

Őt követem már, így vezet egyre a partra, a tóhoz,
Itt vetek egy követ én annak a mély fenekére.

Így elijesztem a nyusztot, elfut a part közeléből,
Visszajön úgysis majd, honvágy kergeti őt.

Víznek az alján kő hever, és sok sűrű anyag még,
Nyusztunk medret imád, mert üledékre akad.

Dús üledékek várják, élvezi ősi varázsát,
Ott vagyok én is ugyan, ám csupa vág ez a nyuszt.

Nem fél, látja, hogy úgysem bántom a tervét, s őt se,
Bűvöli szép kavicsok sziklaszilárd igazát.

Tisztul a kő, és tisztul a lélek, partra kimossa
Bús üledékét, s lám, nyuszt tapogatja ma már.

TŰZKŐ

Tűzcsiholás

Hány kovakővel gyújthattak már nagy tüzet eddig,
Hisz finomabb az az étel, mit megsütnek a nyárson,
Hisz nyers húsnak az íze nem oly finom úgysem, így hát
Régen az ősember foga inkább fájt ropogásra.

Benn a szobában ugyan nincs sok helye tábortűznek,
Ám könnyen lehet így is jó vacsorát remekelni.
Tűz csiholója lehetsz, hisz tűzkövet őriz a szekrény,
Így ha a gyújtód szikrát nem szórhatna magából,
Könnyen majd lecseréled egy újabb szikravetőre.

Így Ady Endre A tűz csiholójában meg is írja:
Bátor volt, ki először a lángokat nézte magában,
S kéri, hogy áldassék neve ennek az elszánt hősnek.

KECSKEGIDA

Áldozat

Áldozat éli világát, mígnem a napja leáldoz.
Ókori hőseposzoknak a tárgya a kecske gidája.

Víg gödölyéknek az álma a dús rét sárga virága,
És a gidáknak a vágya a szép pici kecskeleányka.

Ő a szegények hű tehenének tartott jószág,
Játékos haszonállat, mókás általa élted.

Értékes teje vonzza a gazdát, mindenevő ő.
Élénk, s kedves a kecske, a gazda imádja javában.

Hogyha a holtak lenti világa a célod, tudjad,
Jobb, ha a hónod alatt van egy édes kecskegidácska...

És ha a Szentírást lapozod, hát olvasod ezt itt:
Kedves ajándék ízletes apró húsa a tálon.

Víg mekegése fülemben, vére a kelyhedet áldja.

PARITTYA

Góliát veszte

Volt a filiszteusok közt egy nagy harcos a múltban,
Pikkely díszlett páncélján, s rezet ért a sisakja.
Karddal, dárdával hadonászott bajnoki hévvel.

Ekkor pásztorbottal fordult ellene Dávid,
És a parittyá kezéből könnyen lendületet vett.
Góliát összeesett hát, homloka lett ezután már
Bús kikötője parittyá kövének a párviadalban.

Mátyás bús seregében is öltek kőhajigálók,
Most is készíthetne az ember jó zsinegekből
Harci parittyát, ámde a kardot is elveti, inkább
Géppisztoly ravaszát vagy az ágyút hirdeti egyre.

Már az atom jár gondolatában, csúzli se védi.
Vissza nem érhet a múltba, a kő ugyan még utoléri...

BALETT

Hattyúk közt

Hattyú volt az a rút kacsza, ámde kifejlett aztán,
Ám én kiskacsaként próbálok a hattyúk közt most
Felnövekedni a tónál. Táncukat isteni áldás,
Bűvös, szép tavorózsza varázsa kíséri a parton,
Bájos lépteiket lesem, ámde nem érzem a ritmust.

Oly kecses egyszerű mozdulatuknak a könnyedsége!
Ím a balett heve elkap, szenved a lélek a dalban.
Fájó spiccben mozdulok egyre cipőmben utánuk,
Küzdök az éjben, s nappal, ámde bicsaklik a lábam.

Csajkovszkij tava éled a múltban, bár bonyolult volt
Szép zeneműve s a tánc is, átmelegít a meséje.
Úgy totyog álmom a dallamok ívén, mint aki részeg,
Míg az a néhány hattyú lejt a józan táncát.

BORRAVALÓ

Mire való?

Van, mikor illik a zsebbe benyúlni, várja a pincér.
Felszolgálja az ételt, bár nem is ő kanyarítja.
Hát a szakácsnak mondd csak, hogy lesz borravalója?
Osztozik övele bárki manapság? Nő fizetése?
S ott van a fodrász, fürge futár meg a szolgál.
Van fizetésük, igaz, de nem annyi, mi tisztos volna.
Udvariasság nem telik akkor, hogyha a pénz nem
Játszik pluszban a történetben? Csurrán-e, lássuk!

Nem véletlen az elnevezése a múltban, nézd csak:
Jó a csorogcsepp, felszolgálók álma kezdedben.
Hogyha ma cseppen, víg a reménye, s a holnap büszke.
Holt jelenünkben kártyákról lemaradhat a többlet,
Készpénz vonzza a jattot jobban, várd, de ne számíts
Borravalóra, ha szervizdíjat is olvas a vendég
Számládat bogarászva borongva az összegek árnyán!

MACSKAKAPARÁS

Úgy olvasnám!

Nem lehetetlen, mégse remeklek, túl nehezen megy!
Macska kaparta e pár sort, más magyarázatot adj te...
Olvasom, ámde nem értem az írást, csúf külalakja.
Bal keze írta talán, vagy nem volt kedve leírni
Mindezt, vagy tán mégis volt elegendő perce,
Épp csak a szorgalom átka nem érte a gyermeket egykor,
Míg nevelője a táblánál bemutatta a formát:

Hogy kanyarítsa a hurkot, hogy kerekítse a kört majd,
Hogy formálja az ívet, hogy huzogassa a szárat,
Hogy tegye élvezetes figyelemmel az ékezetet ki...

Unta az órát, máshoz volt neki kedve talán már,
S nem volt fontos a küllem, tudta, hogy ő mit akarna.
Tudta, mit írt oda aznap, tán nem is volt oly fontos,
Néha kiolvashatta az irkát, mert kitalálta,
Nagyjából kiokoskodhatta a témájából...

Mondd csak, másra miért is lenne tekintettel hát?
S lám igazát bizonyítja a technika trükkje manapság:
Most bepötyögheti minden gondolatát, s szép lelkét,
Víg öröm árad a gyomrom táján, görcsöm elillan.

Így már könnyeden olvasom azt, amit írt ő szépen,
S nézem a macska kaparta tapétát, nyávog az emlék.

ALVAJÁRÓ

Kómaléptek

Éjjel a lételem egyre furábbban élem időben
S térben is, épp úgy, mint az a lélek, az, ki bolyongva
Lépked a zord, bár ismert, s mégis furcsa reményben,
S tán nem sejti, hogy álma nem ágyban kergeti éppen,
Alva halad holdtölte magányán, s nem leli vágyát...

Épp ilyen „éber” látszatot ébreszt árva magányom,
Téblábolva botolnék furcsa középszer árnyán,
Nem veszem észre az ébrenlétem a mában járva,
Álmodozom még, azt hiszik, én is fent vagyok, ám csak
Kóma borul rám: védő paplanom ő lesz így hát.

Furcsán észlelek egy-két dolgot, őrzöm a múltam,
Fájón kergetem én is az elmúlt éveket bambán,
Nem tudom azt se, hogy így cselekedne, ki fájón éber!

Mordul az élet, hámlik a mámor, ránkómat áldom.
Úgy szalad egyre a perc még, mintha csak átkokat űzne.

FEKVŐHELY

A barakkban

(Radnóti Miklós emlékére)

*Fekszik a deszkán, férgek közt fogoly állat, a bolhák
Ostroma nem csitul, itt van a költőnk, ébren szenved,
Alszik a tábor, ámde a szelleme dolgozik újra,
Álmokat érlel az éjszaka, társai otthon járnak!*

Szálka akad még, nyomja a hátát, fekhelye átok!
Hold süt a drótra az éjben, látja a kín feszülését.
Ámde a holdnak az arca is újra lehet kerek ám!

Most csak az alvó érzi a békét, álmaiban tán
Nem fáj semmije, és szabad is lehet egy kis időre.

Ám ez a fekhely költőnk íróasztala egyben,
Elnyűtt teste a nyughelyen ébred majd, ha a nap kel,
Lelke a rabruha áldozatává válhat a nappal,
Éjjel azonban az ágya a szép szó bölcsőjévé
Átalakul majd, így lehet elviselője az ember
Rút gazságok kínzásának a tábori létben...

KANÓC

Objektíven

Mindig a gőgös, díszes gyertya a bűnös az éjben,
Mert ő fogyni akarván várja, hogy égjen végre.
Szép gyönyör - ezt nyújthatja a színe s alakja is egyre,
Ő a romantika hű kelléke ma és a jövőben.

Ám mire menne, hogy égne kanóc híján epekedve?
Ám a kanóc túl gyorsan elégne a tűz kebelében,
Hogyha a gyertya nem állná útját gyors tüze mentén.
Fénye csak így lesz misztikus, áldott, bűverejű.

Gyertya kanóca, te! Büszke lehetsz hát, jó szövedéked
Hasznos, nélküled így mit is érne a legszebb gyertya?
Őrzi a léted a hű viasz, érted is áldozatot hoz...
Lenge szövetszál, áldott légy hát, szolga maradhatsz!

FEJETLENSÉG

Helyzetkép

Mit szül a tervek nélküli, át nem gondolt döntés?
Hogy lehet öntelt módon a rosszat jónak eladni?
Úgy esik épp, ahogy örült Fortuna kedve hajítja,
Puffan, ahogy majd akkor nyekken a lét kerekével.

Rend sose léssen, akárhogy álmodozunk is, hidd el,
Hány fejet üssön a porba a hóhér, hogy ne maradjon
Értelem arra, hol eljárt egykori bölcs viselője?

Hogyha dalolni se képes többé az, ki megérti
Könnyű érveit és szándékait, érzem a bajt már,
Átlátnod nehezen megy bármit, elkap a gépszíj,
Oly tehetetlen az ember, megfelelése a tét már.

Főnöke, vagy tán önmaga méri a tetteit ekkor?
Hasznos a zűrzavar? Éleszd! Vagy zavar annyira végre,
Hogy szüneteltetnéd is? Rendet akarnál? Mondd ki!
Így lehetetlen a lét, fejed úgyis fő eleget már!

INDÍTÉK

Miért is?

Megmagyarázni azért lehetetlen, mert ami látszik,
Bármi csak ellene szól már, indokot így nem is írok.
Mért maradok hát? Harminchárom az évek száma,
Mit tanítottam már, s vagyok ebben a furcsa világban,
Helyzetem - érzem - nem rózsás, sőt tartani bűn már.

Értelem ezt nem fogja fel immár, oly megalázó!
Szép hivatásomat őrzöm, emlékek simogatnak...
Volt gyönyörű fény, értelem is kíváncsi szemekben,
Megbecsülés is tán utolért még, s van helye most is,
Bár kevesebb nyoma tűnik szembe az átkos mában.

Nem hagyom én még sárba tiporni a múltat, értsd meg,
Erre születtem, hadd tegyem egyszerű dolgomat így:
Önmagam adni a mának is - ezt akarom csak, engedd!

Mért nehezíted, mért nyomorítod a lelkem, s létem,
Oly sokat érzékelttem a huncut eredményt benne,
Nem látványosan, ám picli lépésekben utunkon!

Így ha a vén nebuló majd ballag, engem is elvisz,
Tán beleférek majd a tarisznya terébe a sóhoz,
És a pogácsa ha megnyom, nem lelkem nyomorítja!

HÁTOLDAL

Az is valami

Címoldalra kerülnél? Tégy, ami botránykeltő...
Sétálj végig a városon egy szép melltartóban,
Még jobb: meztelenül, s a siker nem kérdés többé.

Felfedezésedet azt hiszem, így nem is értékelnék,
Tán ama újság hátán sem szerepelne a híre...

Jobb, ha egy ízes botrány íveli röptödet inkább,
Mint hogy a jó tudománynak szenteled éltedet egyre!

Van, ki a hátoldalra se méltó, nem szerepelhet
Sajtótermékekben a tette, átlagos élete,
Szürke kis élte világunk nem csinósítja tovább,
Azt teszi, mit kell, nem többet s kevesebbet a dőre.

Ám igaz, újságot hátul nyit az ember mindig,
S hogyha egy új könyvet vesz, nézi a fülszöveget, mit
Hátul láthat az ember, s kedve is szottyanyhat majd
Így a kötethez, vagy csuda izgalmakhoz a könyvben.

Hogyha lemez Bé oldala volnék, épp úgy várnám,
Hallgasson meg a gazdám, mért jobb, mondd csak, a másik?

CUMI

Bokrok közt

Kedves a szemnek a látvány, bokrok közt cumi fénylik.
Mit keres ott az a kis tárgy? S nélküle boldog a gyermek?

Arra haladt a család, s ez az ösvény boldogan éledt.
Kis csecsemőjüket óvták, vállukon ébredt aztán,
Álma az erdő mélyén ott marad, el sose téved.

Ám ahogy eszmélt, arra repült épp egy kicsi lepke,
S meglepetése a ded száját kerekítve találta.

Így kiesett cumikája az úton, észre se vették,
Nem sírt, nagy nyugalomban nézte a tájat a kisdéd,
Tetszett minden, bármit is látott, szép mosolyával
Összemosódott így a varázslat, meg sem kottyant
Így az eset hát, s észre se vette az anyja, se apja.

Ott marad így nyoma, bár nem lépdelt arra a gyermek.

TENGERALATTJÁRÓ

Dallamok

Volt, hogy a Beatles friss, üde dallama szállt a fülembe,
Láttam a sárga hajónak az árnyát, bukkan az emlék.
Mind kicsi sajkán éljük a mátkat, süllyed a múltunk.

Máskor a Verne-regények jó kapitánya is eljön,
Mintha regélne nekem most: Némó integet egyre.
Látlak, szép Nautilus, feljött gépezeted hát!

Tengereken sem jártam a múltban, később ringott
Majd csak alattam, s vén vaporettók úsztak előttem.

Tengerek árkán misztikum alszik szűk tudatomban,
Szép halak élnek a víztömegeknek a mélyén járva,
Víg polipoknak a környezetében osonva remélnek.

Búvárok merülése a mintám, bár a veszélyt is
Érzem a szívemben rég, pompa, mi várja az úszót,
Ám levegője ha fogytán, várja a felszín újra.

Sárga a Beatles tengeri járgányának a színe,
S az marad egyre, örökre a dalban s még a fülemben.

ZENDÜLÉS

Sarjadás

Zendül az erdő, s zeng a picinyke madárka a lombban.
Ébred a víg tavasz, éled a szépség, szárnyal a dallam.
Lázad az alvó rét és ontja az illatot egyre,
Felsír hótakarója alól szép hérics a völgyben.
Kondul a száraz gallyak zörgő, zord muzsikája,
S csendül a szép lila, árva harang is a bokrok mélyén.

Nincs több néma madárka a tájon, víg dala repdes,
Sarjad a bokrok rügyhada szépen, virrad a vígság.
Lázad a kóró, mért nem olyan szép, mint a kökörccsin?
Búsul a lóhere, perdül a nárcisz, s ott a hunyor zúg.
Eszmél minden, méheket áltat a szellő néha,
S zendül a dal most múlt üde ösvényén is a fülben,
S máris az ajkamon éled a dallam, téged is áraszt.

Így csal az erdő, s hívogat engem messzire újból,
Kéri, hogy el ne feledjem azt a sok isteni szépet,
Mit veled éltem régen, s még ne temessem el őket,
Éljek még meg a természetben sok csuda dolgot,
S hogyha az erdő zendül, látlak fellegek ívén.

ILLAT

Csapdák

Orrfacsaró lehet, ingert keltő, kellemes épp úgy,
Mint ahogy örült tüsszentést kierőszakoló is:
Női finom parfüm lehet észvesztő, avagy csábos,
Izgalom árad a térben, vágyakat érlel hosszan,
Kattan a csapda, s a szív hevesebben érvel alatta.

Csáberejével vonzhat a kávé, bűvöl az íze.
Hogyha az illata ébreszt, boldog az álnok reggel,
Frissül az elme is általa, örölt örületet kelt.

Húsleves illata hergel, s otthonok ingere kábít.
Oly meleg, édes az étel, vagy csak a csók, ami csattan?
Az, ki kifőzte a tésztát, más finom étket is adhat...

Szárad a lét a kötélén, mily finom illatot áraszt!
Az, kire felkerül, élvezi, ámde nem adnak többet...
Túlhordtam gúnyámat, úgy hiszem, új ruha kénel!

ZENE

Lélekdal

Az, mi a lelkemben szól, másnak is adhat békét.
Az, mi a szívedben szólt, itt dalol, őrzöm a hangod.

Nincs ugyan összhang többé, fájó, fals ez a szólam.
Más ama trilla a múltból, oly szomorúvá hangol!

Árad az emlék dallama, s olykor harsog a bánat,
Néha szelíd az a kotta, s a szívem elönti a hála.

Víg lemezed nem pördül máma, s a régi dalok se
Jönnek elébem nélkülöd újra kacagva, ne várjad!

Más a melódia bennem, nem terem édes öröm már,
Karcol a tű a barázdán, sercen a fájdalom egyre.

Szép muzsikát hoz a szellő, érzem a lelked benne,
Most is úgy duruzsol rám, mintha szeretne egészen!

ELFOGADÁS

Fátumunk

Messzire éltél tőlem, s távoli voltál mindig.
Más volt fontos a létben, más alakított téged.
Izmos vállad is érzem, míg az enyém puha, széles.
Keskeny, markáns arcodat őrzöm, s vékony az ujjad
Húsos, tömzsi kezemben. Fürgén jártad a dombot,
Míg én lassan utánad jártam a természetben.

Ellentétedet adtam, s ellentétemet őrzöm.
Így tele lett a mi holdunk, ámbár csonka ma újra.
Múltad is elfért bennem, így hitelessé váltál,
Megrökönyödve nem álltam, elfogadóvá lettem.

Más volt gyermeki álmunk, más közeg érlelt minket,
Megmosolyogtuk néha, de átéreztük a báját.
Kellett hozzánk mindez a múltból - szólal a fátum.

RÁFÁZÁS

Cseng a fülemben

Úgy haragudtam, rosszul esett, mit mondtál akkor:
Rossz az a ló, mire tettem, így hát váltani kéne...
Mért épp téged - a vesztet - fújt az a szél ide hozzám,
Jobbat is erre terelget néha a fátum, várjak...

Biz ráfáztam, hangoztattad elégszer előttem,
Szép volt egykor a Tátra, de messze a boldogságunk.
Fájt a lemondó hanglejtésed a gúnnyal, féltem,
Tán igazad van, nincs sok hátra a létből, ámbár
Hinni a véget még nem akartam, tiltakozásom
Mérgemet úzta a fellegek élén fájdalom ellen.

Lejtőn csúszott vissza az álmunk, nem kiabáltál,
Némán túrted a sorsod, ellene mit se akartál
Tenni tovább, hiszen elfáradtál, küzdeni már csak
Engem kértél, csak nyugalomra akartál érvényt
Végre szerezni örökre, s az életet elhanyagoltad...

RÁGALOM

Tévedés

Azt hiszed, én nem akartam a boldogságot elérni?
Azt hiszed, önző módon csak magamért cselekedtem?
Azt hiszed, én nem akartam gyermeket, így anyaságot?
Azt hiszed, annyira vittem, mennyire volt hivatásom?

Nem hiszed azt, hogy az életem így is teljes a mában?
Hidd, üres! Átok. Páromat elvesztettem, fájok.
Ám feladat van bőven, van, mi a ritmust adja a létnek.
Hogyha a múzsa lelépne veled, tán csorbább lenne
Minden a „kényelem” öntelt „víg” egyedüllétében.

Azt hiszed, ismersz, látod, mit cselekedtem rosszul,
S azt hiszed, ily hiba téged biztos nem keserítne.
Gőgöd vádol sorsomat újrapetítve a mából,
Rágalom így hát minden a szádból, így ki se nyissad!

NEVETÉS

Orvosság

Jót derül, éled a jókedv, víg nevetés vár, készülj!
Kell a derű mosolyokkal, izmaid újra virulnak.
Annyi a bú a világban, ellene küzdeni áldás.
Könny ne is essen többé, víg kacaj éledjen fel!
Gyógyít, vonzza az újabb röpke mosolyt is,
Harmonizálja a lelket, széles a szád vigyorogva.

Hogyha bohócot látunk, s ott ragyog orra pirosban,
Máris a gyermeki kedvünk felderül újra a ködből.
Fájdalom őrli a létét, ám kikacagja a fájást,
Senki se bánja a mókát, ízleli és kikacagja.

Ím a komédia terhes, fájhat a más nevetése.
Az, hogy rajtad fog kacarászni, vagy épp veled, eldől.

Kutasi Horváth Katalin
